

Đề thi giữa học kì 2 lớp 11 môn Ngữ văn năm 2018 - 2019
trường THPT Ngô Quyền - Hải Phòng

I. ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

(1) Sáng nay tôi thức dậy với những lời trong một bài hát của ca sĩ Mick Jagger: “Ủy mì chẳng ích gì, chuyện trôi qua nhanh lắm”. Đúng như thế. Cuộc đời thực sự đang trôi nhanh lắm.

(2) Sao lại trì hoãn những việc có thể làm hôm nay cho những lúc rảnh rỗi trong tương lai xa xôi nào đó? Sao không đóng vai một con người vượt trội bây giờ mà lại dành điều đó vào một thời điểm khác mai sau? Sao lại chần chừ thụ hưởng những giờ phút tuyệt vời và chờ đến khi về già? Một ngày nọ tôi đọc cuốn sách về một phụ nữ trẻ suy tư về kế hoạch để dành tiền hưu. Cô nói: “Tôi muốn bảo đảm mình sẽ để dành thật nhiều tiền - như vậy tôi mới có thể vui sống vào cuối đời”. Tôi không nghĩ vậy. Tại sao phải chờ đến già mới hưởng thụ cuộc sống?

(3) Tôi không có ý nói rằng bạn nên bỏ qua tầm quan trọng của việc lên kế hoạch cho tương lai. Hãy biết nhìn xa và chuẩn bị cho suốt cuộc đời. Đó là sự quân bình. Hãy lên kế hoạch. Để dành tiền cho tuổi hưu. Hãy dự trù. Nhưng đồng thời cũng cần biết sống cho giây phút này. Sống thật đầy đủ.

(Trích Đời ngắn đừng ngủ dài - Robin Sharma, Phạm Anh Tuấn dịch, NXB Trẻ, 2017, tr 25-26)

Câu 1. Chỉ ra phương thức biểu đạt của đoạn trích.

Câu 2. Nêu tên một biện pháp tu từ cú pháp được sử dụng trong đoạn (2).

Câu 3. Anh/Chị hiểu thế nào về câu hỏi của tác giả: Tại sao phải chờ đến già mới hưởng thụ cuộc sống?

Câu 4. Theo anh/chị, việc lên kế hoạch cho tương lai có cần thiết đối với cuộc đời mỗi người không? Vì sao?

II. LÀM VĂN (7 điểm)

Cảm nhận đoạn thơ sau:

“Tôi muốn tắt nắng đi

*Cho màu đừng nhạt mắt;
Tôi muốn buộc gió lại
Cho hương đừng bay đi.*

*Của ong bướm này đây tuần tháng mật;
Này đây hoa của đồng nội xanh rì;
Này đây lá của cành thơ phơ phất;
Của yến anh này đây khúc tình si;
Và này đây ánh sáng chớp hàng mi,
Mỗi buổi sớm, thần Vui hằng gõ cửa;
Tháng giêng ngon như một cặp môi gần;
Tôi sung sướng. Nhưng vội vàng một nửa.
Tôi không chờ nắng hạ mới hoài xuân”.*

(Trích “Vội vàng” của Xuân Diệu)

Đáp án Đề thi giữa học kì 2 lớp 11 môn Ngữ văn

PHẦN	CÂU	NỘI DUNG	ĐIỂM
I. ĐỌC HIỂU	1	Phương thức biểu đạt chính của văn bản: nghị luận.	0,5
	2	- Nêu đúng tên một biện pháp tu từ cú pháp được sử dụng trong đoạn (2). Học sinh có thể phát hiện: câu hỏi tu từ/ lặp cú pháp. - Học sinh chỉ cần chỉ ra BPTT mà không cần nêu tác dụng.	0,5

	3	Câu hỏi của tác giả có thể hiểu là: đừng chờ đợi đến già mới hưởng thụ cuộc sống bởi vì cuộc đời đang trôi qua rất nhanh và có những giờ phút rất tuyệt vời; hãy biết tận hưởng cuộc sống từng ngày.	1.0
	4	Nêu rõ quan điểm bản thân; lí giải hợp lí, thuyết phục về sự cần thiết của việc lên kế hoạch cho tương lai . Có thể đồng ý theo hướng sau: - Giúp con người có mục tiêu, phương hướng hành động. - Giúp con người chủ động tìm các giải pháp; tránh được các rủi ro...	1.0
II. Làm văn	2	Cảm nhận về đoạn 1 và 2 bài thơ <i>Vội vàng</i> của Xuân Diệu	7.0
		1. Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận: Đủ ba phần mở bài, thân bài, kết luận. Mở bài nêu được vấn đề. Thân bài biết tổ chức thành nhiều đoạn văn liên kết chặt chẽ với nhau cùng làm sáng tỏ vấn đề. Kết bài thể hiện được ấn tượng, cảm xúc cá nhân.	05
		2. Xác định đúng vấn đề nghị luận: <i>Khổ thơ ngũ ngôn đầu bài thơ thể hiện một ước muốn kì lạ của thi sĩ - ước muốn quay ngược quy luật tự nhiên; Khổ thơ tiếp theo, nhà thơ phát hiện và say sưa ca ngợi một thiên đường ngay trên mặt đất với bao nguồn hạnh phúc kì thú:</i>	0.5
		3. Nội dung: a. Khái quát: Nêu xuất xứ, thể loại, hoàn cảnh sáng tác, bố cục bài thơ, nội dung chính của	5,0

đoạn thơ: **“Vội vàng” là bài thơ tiêu biểu của Xuân Diệu trước cách mạng**, in trong tập “Thơ thơ” (năm 1938), là bản tuyên ngôn về lẽ sống vội vàng của nhà thơ. Bài thơ gồm bốn đoạn thơ, có thể chia làm hai phần. Phần một gồm ba đoạn thơ đầu, là niềm ngất ngây trước cảnh sắc trần gian và nêu những lí giải vì sao phải sống vội vàng; phần hai là đoạn thơ cuối, nêu cách “thực hành” lẽ sống “vội vàng”. Đoạn thơ trên thuộc khổ thơ đầu và khổ thơ thứ hai của bài thơ.

b. Phân tích nội dung, nghệ thuật đoạn thơ:
Các ý chính cần phân tích:

a) Khổ thơ ngũ ngôn đầu bài thơ:

Điệp cấu trúc “Tôi muốn ...”, sáng tạo từ ngữ “buộc” diễn tả ước muốn phi lí...Hé mở lòng yêu đời, ham sống mãnh liệt của thi sĩ.

b) Khổ thơ tiếp theo:

- Bảy câu thơ đầu: điệp từ “này đây”; nhịp thơ dồn dập, sôi nổi, hình ảnh thơ tươi vui, sáng tạo, cảm nhận mới lạ, độc đáo -> Trần gian hiện lên trong cảm nhận của nhà thơ “mới nhất trong các nhà thơ mới” là như thế: tươi đẹp, mơn mớn sức sống, chan chứa niềm vui, niềm hạnh phúc, ngập tràn tình yêu. Trần gian này chính là một thiên đường thực thụ, không phải tìm đâu xa. Trần gian này lúc nào cũng tươi xanh mơn mớn như đang giữa mùa xuân. Thi sĩ như ngất ngây, say đắm trong hương sắc của nó.

- Hai câu sau: Lời tuyên bố sống “vội vàng”. Dùng cách nói hình ảnh để khẳng định: phải sống ngay từ bây giờ, ngay khi đang còn trẻ, còn đầy sức xuân, khi tâm hồn còn ngập tràn tình

		yêu. *Nghệ thuật: Cả đoạn thơ: với phép điệp, nhịp thơ sôi nổi, dồn dập, hình ảnh thơ sáng tạo, cảm nhận mới lạ diễn tả cuộc sống trần gian như một thiên đường và tuyên bố sống vội vàng; từ đó thể hiện quan niệm thẩm mỹ mới mẻ của Xuân Diệu: trong thế giới này, đẹp nhất, quyến rũ nhất là con người giữa tuổi trẻ và tình yêu.	
		4. Sáng tạo: - Bộc lộ sự sáng tạo trong cách trình bày luận điểm, luận cứ, luận chứng; trong diễn đạt, tư duy. - Có quan điểm, thái độ riêng, sâu sắc, phù hợp với chuẩn mực đạo đức.	0.5
		5. Ngôn ngữ diễn đạt Diễn đạt trong sáng, giàu sức biểu cảm; không mắc lỗi chính tả, dùng từ, đặt câu.	0,5

Xem thêm các bài tiếp theo tại: <https://vndoc.com/hoc-tot-ngu-van-lop-11>